

กฎกระทรวง
กำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครูวิทยฐานะ
และเข็มวิทยฐานะของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
พ.ศ. ๒๕๔๙

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ และมาตรา ๕๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการ
จำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘
และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตาม
บทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ครูวิทยฐานะของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีสามชั้น และมีสามแบบ
ดังต่อไปนี้

(๑) แบบที่หนึ่ง

(ก) ครูชฎีบัณฑิต เป็นเสื้อคลุมทำด้วยผ้าโปร่งสีขาว ยาวเหนือ
ข้อเท้า ประมาณ ๑๕ เซนติเมตร ตัวเสื้อผ่าอกตลอด มีส่ารรอบขอบที่ต้นแขนกับปลายแขน
พื้นส่ารทำด้วยสักหลาดสีแดงขนาดกว้าง ๑๐ เซนติเมตร มีแถบทอง ขนาดกว้าง ๑ เซนติเมตร
ทับบนริมส่ารทั้งสองข้าง เว้นระยะ ๗.๕ มิลลิเมตร มีแถบสักหลาดตามสีประจำสถาบันอุดม
ศึกษาเอกชน ขนาดกว้าง ๕ มิลลิเมตร ทั้งสองข้าง และเว้นระยะอีก ๗.๕ มิลลิเมตร มีแถบทอง
ขนาดกว้าง ๑ เซนติเมตร อีกทั้งสองข้าง ตอนกลางส่ารมีแถบสักหลาดตามสีประจำสาขาวิชา
ตามที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนกำหนด ขนาดกว้าง ๑ เซนติเมตร

(ข) ครุยมหาบัณฑิต เช่นเดียวกับครูชฎีบัณฑิต แต่พื้นส่ารทำ
ด้วยสักหลาดสีดำ

(ค) ครูบัณฑิต เช่นเดียวกับครุยมหาบัณฑิต แต่พื้นส่ารทำด้วย
สักหลาดสีขาว

(๒) แบบที่สอง

(ก) ครูชฎีบัณฑิต เป็นเสื้อคลุมทำด้วยผ้าหรือแพรสีดำ ยาว
เหนือข้อเท้าประมาณ ๑๕ เซนติเมตร หลังจับ และมีจีบที่หัวไหล่ด้วย ตัวเสื้อผ่าอกตลอด มีแถบ
ก้ามหยาตามสีประจำสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร ถัดแถบก้ามหยา
ดังกล่าวออกไปมีแถบก้ามหยาตามสีประจำสาขาวิชาตามที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนกำหนด
ขนาดกว้าง ๒ เซนติเมตร ถัดสีดังกล่าวออกไปมีแถบก้ามหยาตามสีประจำสถาบันอุดมศึกษา
เอกชน ขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร เย็บติดเป็นสายตลอดด้านหน้าทั้งสองข้างไม่โอบรอบคอเสื้อ
แขนเสื้อยาวตกข้อมือ ปลายแขนปล่อย ตอนกลางแขนเสื้อทั้งสองข้างมีแถบก้ามหยาสีดำ ขนาด
กว้าง ๕ เซนติเมตร จำนวนสามแถบติดเรียงกัน ระยะห่าง ๕ เซนติเมตร มีผ้าคล้องคอทำด้วย

ผ้าหรือแพรสีดำเช่นเดียวกับเสื้อ ด้านนอกมีแถบกำมะหยี่ตามสีประจำสาขาวิชาตามที่ตั้งสถาบัน
อุดมศึกษาเอกชนกำหนดขลิบริมขอบล่าง และแถบกำมะหยี่ตามสีประจำสถาบันอุดมศึกษา
เอกชนขลิบริมขอบบน ประกอบด้วยหมวกแผ่นสี่เหลี่ยมจัตุรัสยาวด้านละ ๒๔ เซนติเมตร ทำ
ด้วยผ้าหรือแพรสีดำ มีพู่ห้อยตามสีประจำสาขาวิชาตามที่ตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนกำหนด

(ข) ครุยมหาบัณฑิต เช่นเดียวกับครุยดุษฎีบัณฑิต แต่แถบ
กำมะหยี่ตอนกลางแขนเสื้อทั้งสองข้างมีจำนวนสองแถบ

(ค) ครุยบัณฑิต เช่นเดียวกับครุยมหาบัณฑิต แต่แถบกำมะหยี่
ตอนกลางแขนเสื้อทั้งสองข้างมีจำนวนหนึ่งแถบ

(๓) แบบที่สาม

(ก) ครุยดุษฎีบัณฑิต เป็นเสื้อคลุมทำด้วยผ้าหรือแพรสีดำหรือสีอื่น
ยาวเหนือข้อเท้าประมาณ ๑๕ เซนติเมตร ตัวเสื้อผ่าอกตลอด แขนเสื้อยาวตักข้อมือ ที่แขนเสื้อ
ทั้งสองข้างมีแถบกำมะหยี่สีดำหรือสีอื่นจำนวนสามแถบเรียงกัน มีผ้าคล้องคอทำด้วยผ้าหรือ
แพรสีดำหรือสีอื่น ประกอบด้วยหมวกทำด้วยผ้าหรือสักหลาดสีดำหรือสีอื่น

ให้กำหนดสีประจำสถาบันอุดมศึกษาเอกชน คณะ และสาขาวิชาตาม
ที่ตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนกำหนดที่เสื้อคลุม ผ้าคล้องคอ หรือหมวกได้ตามความเหมาะสม

(ข) ครุยมหาบัณฑิต เช่นเดียวกับครุยดุษฎีบัณฑิต แต่แถบ
กำมะหยี่ที่แขนเสื้อทั้งสองข้างมีจำนวนสองแถบ

(ค) ครุยบัณฑิต เช่นเดียวกับครุยมหาบัณฑิต แต่แถบกำมะหยี่ที่
แขนเสื้อทั้งสองข้างมีจำนวนหนึ่งแถบหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๒ เข็มวิทยฐานะของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีลักษณะเป็นรูปตราสถาบัน
อุดมศึกษาเอกชนทำด้วยโลหะ

ข้อ ๓ ให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเลือกใช้วิทยฐานะแบบใดแบบหนึ่ง และให้
แจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งส่งตัวอย่างหรือรูปครุยวิทยฐานะดังกล่าวต่อสำนักงานคณะกรรมการ
การอุดมศึกษา

ข้อ ๔ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนใดที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ครุยวิทยฐานะจาก
กระทรวงศึกษาธิการหรือทบวงมหาวิทยาลัยอยู่แล้วก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ หาก
ประสงค์จะใช้ครุยวิทยฐานะดังกล่าวต่อไป ให้ขออนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดม
ศึกษา

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

ขอรับรองว่าเป็นภาพถ่ายจากเอกสารต้นฉบับ

(นายพันธุ์เพิ่มศักดิ์ อารุณี)

นักวิชาการศึกษา ๖๒

(นายจาตุรนต์ ฉายแสง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ